

Tilstandsrapport

Osterøy barnevernteneste 2020.

Innhold

<u>Tilstandsrapport</u>	<u>1</u>
<u>1. Oppsummering</u>	<u>3</u>
<u>2. Om barnevern</u>	<u>3</u>
<u>3. Virksomheten</u>	<u>3</u>
<u>4. Temaområder</u>	<u>4</u>
<u>4.1 Bakgrunnsinformasjon/demografi/økonomi</u>	<u>4</u>
<u>4.2 Meldaren</u>	<u>6</u>
<u>4.2.4 Henleggelse</u>	<u>6</u>
<u>4.2.5. Opplysningsplikt</u>	<u>6</u>
<u>Tabell 1: Meldingsinstansar bak nye meldingar 2016-2020</u>	<u>7</u>
<u>4.3 Undersøking</u>	<u>7</u>
<u>4.3.1 Fristar</u>	<u>7</u>
<u>4.3.2 Medverknad</u>	<u>8</u>
<u>4.3.3 Utfall av undersøking</u>	<u>8</u>
<u>4.4 Akutt plasseringar</u>	<u>8</u>
<u>4.5 Tiltak</u>	<u>8</u>
<u>4.5.1. Barn og unge med barneverntiltak</u>	<u>8</u>
<u>4.5.2 Tiltaksplan</u>	<u>9</u>
<u>4.7 Ettervern</u>	<u>9</u>
<u>5. Utfordringsbildet</u>	<u>10</u>
<u>7. Innsatsområder</u>	<u>11</u>

1. Oppsummering

Rapporten vil gje oversikt over barnevernet sin aktivitet i perioden 2020 knytt til meldingar, undersøkingar, tiltak, kvalitet, bemanning, kompetanse og økonomi.

2. Om barnevern

Barneverntenesta er ei lovpålagt teneste som gjev rettighetsfesta hjelp og tiltak til barn og familien deira. Barneverntenesta skal sikre at barn og unge som lever under tilhøve som kan skade deira helse og utvikling, får naudsynt hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Barneverntenesta skal bidra til at barn og unge vert møtt med tryggleik, kjærleik og forståing, og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår (jf.lov om barneverntenester § 1-1.)

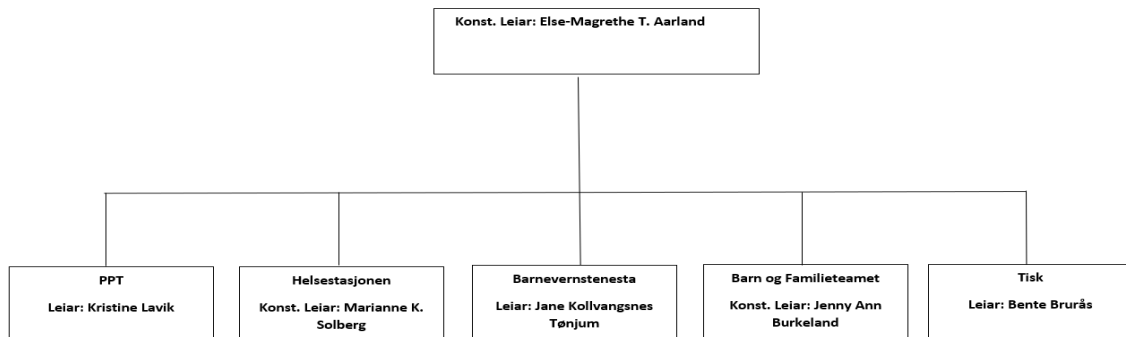
Barneverntenesta har eit ansvar for å avdekke omsorgssvikt, åtferdsproblem, sosiale og emosjonelle vanskar så tidleg som mogeleg. Dette på bakgrunn av at tidleg innsats gjev gode mogelegheiter for positiv endring til det beste for barnet og familien. Tiltak skal setjast inn for å unngå varige problem.

Organisering av tenesta

Barneverntenesta er organisert under Familiens hus, som er eit tverrfagleg tilbod til både innbyggjarar og fagetatar i Osterøy kommune. Familiens hus består av Barn og Familieteamet, PPT, barneverntenesta og helsestasjon. Familiens Hus er organisert under Sektor for oppvekst, undervisning og kultur.

Barneverntenesta har i dag 9 stillingar; 8 sakshandsamarar og leiar.

Organisasjonsplan Familiens hus

PR. 31.12 2020

SAMARBEIDSPART

Barneverntenesta har ei brei kontaktflate med avtalar med fleire sentrale samarbeidspartnarar, og har ei målsetting om å stadig utvide dette til det beste for brukarane. Barneverntenesta har samarbeidsavtalar med dei andre tenestene innafor Familiens hus.

Barneverntenesta har formelt samarbeid med:

- BUP Åsane
 - o Samarbeidsmøter ein gong i halvåret
- Barnevernvakten
 - o Samarbeidsavtale, dialogmøter og opplæring
- Osterøy integrering opplæringssenter
 - o Samarbeid i einskildsaker

Barneverntenesta deltek i:

- o Utviklingsteam i skular og barnehagar der dette er etablert
- o Konsultasjonsteam

Leiar for barneverntenesta deltek i vekentlege møter med PPT, Barn og familieteamet, helsestasjon og leiar for Familiens Hus.

3. Presentasjon av virksomheten

Barneverntenesta sitt ansvarsområde er regulert i Lov om barneverntjenesten av 17. juli 1992 med forskrifter. Barnevern-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har eit overordna ansvar for barnevernet, mens forvaltningen av barnevernet er lagt til den kommunale barneverntenesta og staten ved Barne-, ungdoms og familieetaten (Buf-etat).

I Osterøy kommune har rådmann delegert til barnevernleiar å utføre dei oppgaver som er lagt til kommunen i barnevernssaker. Barnevernleiar sin nærmeste leiar er leiar for Familiens hus, men beslutningsmynde i barnevernssaker er kun delegert fra rådmann til barnevernsleiar.

Barneverntenesta i Osterøy har 9 stillingar. Leiar i 100 % stilling, og 8 saksbehandlearar. Vidare er oppfølging av tilsyn i fosterhjem og refusjon lagt til personar i annan teneste i kommunen (Barn –og familieteamet).

Barneverntenesta har det siste året gjort interne endringar i høve ansvarsfordeling. Dette på bakgrunn av at tenesta har gått frå å vere generalistar til at ein er organisert i to team: Undersøkelsesteam og Oppfølgingsteam. Desse teama har hatt kvar sin teamleder. Dette har vist seg å vere eit viktig og effektivt tiltak for at barneverntenesta skal kunne løyse oppgåvene i tråd med lov og forsvarlighet samt at ein med denne organiseringa har fått auka mulighet til å driva utviklingsarbeid.

Barneverntenesta har deltek på kompetansehevingsprogrammet “Tenestestøtteprogram” i regi av Statsforvaltaren. Som eit resultat av deltakinga har tenesta utarbeida ein utviklingsplan for tenesta.

Mål for barneverntenesta i Osterøy kommune 2020:

Hovedmål:

Barneverntjenesten i Osterøy kommune skal sette inn rett tiltak til rett tid for barn som lever under forhold som kan skade dem eller skade deres utvikling.

Barneverntjenesten skal jobbe strukturert og målrettet i alle ledd av en barnevernssak, og bruke aktivt planer som et styringsverktøy i det faglige arbeidet.

Delmål 1: Undersøkelser skal gjennomførast inna 3 mnd.

Delmål 2: Barnets stemme skal komme tydelig fram i alle vedtak og det skal dokumenterast korleis denne har blitt vektlagt.

Delmål 3: Alle tiltaksplanar for hjelpetiltak skal utarbeidast saman med barnet frå barnet er 6 år/skulealder.

4. Temaområder

4.1 Bakgrunnsinformasjon/demografi

Indikator	Bakgrunnsinformasjon	Verdi for Osterøy (%)	Verdi for fylke (%)
1.	Barn i folkesetnaden (2020)	22,7	21,4
2.	Barn som bur i lavinntektsfamilier (2020)	10,5 (2019)	11,1
3.	Barn med bekymringsmelding i forhold til barnefolkesetnaden (2020)	6,1	4,1
4.	Enslige forsørgere med barn under 18 år (2020)	13,8	15,2
5.	Del i folkesetnaden med utdanning utover grunnskule (2019)	70,2	76,0
6.	Utgifter til førebygging, Helsestasjon og skulehelseteneste pr. Innbyggjar 0-17 år (2020)	3 136 kr	3 318 kr
Indikator	Dekningsgrad og kapasitet	Verdi for Osterøy (%)	Verdi for fylke (%)
1.	Barn med barneverntiltak i høve innbyggjarar i aldersgruppa 0-17 år (2020)	4,9	3,9
2.	Barn med undersøkelse i høve talet på innbyggjarar i aldersgruppa 0-17 år (2020)	6,6	3,9
3.	Barn som bur utanfor heimen i løpet av året i høve talet på innbyggjarar 0-17 år (2020)	1,1	1
4.	Talet på barn med hjelpetiltak i heimen av alle barn med tiltak 0-17 år (2020)	78,4	72,5
5.	Talet på barn med undersøkelse eller tiltak pr årsverk (2020)	17 barn	14 barn
Indikator	Kvalitet	Verdi for Osterøy (%)	Verdi for fylke (%)
1.	Barn i fosterheim som ikkje har fått oppfølging i tråd med lovkrav	0 (første halvdel av 2021)	7,8
2.	Tilsynskrav i fosterheim som ikkje er oppfylt	0	12,4
3.	Fristbrot i undersøkingar (2020)	4,0	5,4

4.	Tal på stillingar i barnevernstenesta pr 1000 barn 0-17 år (2020)	5	5,2
5.	Barn i hjelpetiltak med tiltaksplan (2020)	88,9	94,3
6.	Barn i hjelpetiltak med evaluert tiltaksplan (2020)	79,6	87,4

Tal henta frå [Barnevern kommunemonitor \(bufdir.no\)](https://bufdir.no)

4.2 Meldingar

Barneverntenesta skal snarast, og seinast innan ei veke, gjennomgå innkomne meldingar og vurdere om meldinga skal følgjast opp med undersøkingar etter bvl. § 4-3.

I 2020 mottok barneverntenesta 161 nye meldingar. 18 meldingar var meldingar i pågåande undersøking medan 34 var meldingar i pågåande tiltakssak. 10 meldingar blei henlagt på bakgrunn av barneverntenesta sine vurderingar.

4.2.3 Meldaren

For at barneverntenesta skal ha moglegheit til å gje barn og unge riktig hjelp til rett tid, er vi avhengig av informasjon frå andre. Kven som helst kan melde om bekymring for eit barn til barneverntenesta. Barnet eller ungdommen sjølv, foreldre, familie, venner, privat nettverk og offentleg teneste er døme på personar som melder. Alle offentleg tilsette, samt ei rekke yrker med profesjonsbestemt teieplikt, uavhengig av om vedkommande arbeidar i det offentlege eller i det private, har plikt til å gje opplysningar til barnevernet når det er grunn til å tru at:

- at eit barn blir utsatt for alvorlige manglar ved den daglige omsorga eller annan alvorlig omsorgssvikt, jf. barnevernloven § 6-4 første ledd

og

- når eit barn viser alvorlige atferdsvanskar i form av alvorlig eller gjentatt kriminalitet, misbruk av rusmidlar eller ei anna form for utprega normlaus atferd, jf. barnevernloven § 6-4 første ledd

Som privat person treng ein ikkje vere sikker på at noko er galt. Når ein har meldt ifrå er det barnevernet sin jobb å vurdere korleis meldinga skal følgjast opp.

Den som har meldeplikt trenger ikkje vere sikker på at barnet er i ein situasjon som beskreven i barnevernloven § 6-4 første ledd, men det må foreliggje noko konkret som indikerer alvorlige manglar ved barnet sin omsorgssituasjon eller som tilseier at barnet har alvorlige atferdsvanskar.

Meldeplikta etter barnevernloven inneber eit personleg ansvar for å melde, og går framfor lovbestemt taushetsplikt.

Meldingar

I Osterøy kommune i 2020 stod foreldre for 18,8 %, familie forøvrig 8,2% og andre privatpersonar 15,2 % av bekymringsmeldigane. Deretter lege/sjukehus, barneverntenesta, politi, skule. Barneagarar stod i 2020 for 2,3% av meldingane.

Når det gjeld innhald i melding har det vore størst forekomst i høve vold i nære relasjonar, høgt konfliktnivå i heimen/mellom foreldre og rus hos foreldre.

Saker som omhandlar vold i nære relasjonar krev at ein har særlege rutine for gjennomføring av undersøkingar.

Dette er alvorlege saker som krev at ein vurderer behov for akutt inngripen same dag meldinga vert mottatt. Leiar vurder i første omgang og kallar inn til akutt meldingsmøte i undersøkelseteamet ved behov.

Ved beslutning om akutt inngripen følgjer ein oppsatt rutine.

Dersom det vert vurdert at det ikkje er behov for akutt inngripen vert meldinga behandla i påfølgjande meldingsmøte. Meldingsmøte vert halde ein gong pr veke.

Meldingsmøte:

- Gjennomgang og konklusjon av nye meldingar.
- Kva framkjem av opplysningar om voldsutøvelse/alvorlighetsgrad.
- Ved ny melding i kjent sak skal saksbehandlar kallast inn.
- Vurdere politianmelding . Evt drøfte saka anonymt med politiet. Ved anmeldelse skal det drøftast kva undersøkelseteamet kan gjennomføre medan politiet vurderer anmeldelsen og evt etterforskar saka.
- Vurdere medisinsk undersøkelseteamet av barnet.
- Vurdere om innhaldet/alvoret i meldinga kvalifiserer til avklaringsdag
- Planlegging av avklaringsdag.

Rutiner for avklaringsdager

- Klemmentsrudmodellen. Når barneverntenesta vurderer at det ikkje foreligg grunnlag for å anmelde til politiet vert det gjennomført avklaringsdag etter Klemmentsrudmodellen.
- I løpet av ein dag vert det gjennomført samtaler med barnet og foreldra. Dersom det er bekymring knytta til vold frå foreldre har ein første samtale med barnet.
- Samtalen blir gjennomført i barnehage og skule med trygghetspersonar til stades.

- Samtale med foreldra. Felles presentasjon av meldinga. Deretter separate samtalar med kvar av foreldra parallelt.
- Underveis tar ein pause i samtalane, der saka vert drøfta i team og med leiar. Har nye opplysningar komme fram. Samsvar mellom det barnet/meldar/foreldra fortel?
- Vurdering om nye opplysningar fører til anmelding til politiet.
- Vurdere behov for plassering.
- Om ikkje plassering; vurdere behov for sikkerhetsplan.
- Ved gjenforening mellom barn og foreldre vert det først ein felles samtale med foreldra før dei møter borna.
- Vurdere gjenforening ved kontoret eller i heimen.
- Vurdere behov for heimebesøk seinare same dag.

Neste dag:

- Samtale med barna på skule /barnehage.
- Samtale med foreldra.
- Undersøkelsessak vert planlagt vidare med foreldre for å kartleggje familiens hjelpebehov.

Prosedyrer for planlagte avklaringsdager:

Alle planlagte avklaringsdagar består av fire deler:

1. Planleggingsdag
2. Avklaringsdag
3. Oppfølgingsdag
4. Evalueringsdag

Nødvendige vurderingar under planlegginga:

- Vurdere involvering av andre instansar i planlegginga – skule/barnehage evt andre.
- Sikkerhetsvurdering for saksbehandlarar/kontakte politiet?
- Kontakte skule/bhg for barnesamtaler.
- Lage avtale med barnehage/skule ifht deira ivaretaking av barna utover dagen.
- Kva informasjon ligg i saka?
- Behov for å hente inn ny eller ytterlegare informasjon?
- Etterstrebe at same saksbehandlere snakker med borna og foreldre

4.2.4 Henleggelse

Ei melding kan henleggjast på ulike grunnlag: fordi den fell utanfor bvl. § 4-3, at den blir henvist til ein annan instans, at den vert overført til barneverntenesta i ein annan kommune eller at det ikkje er grunnlag for gjennomgang (f.eks. at barnet er over 18 år eller at meldinga er åpenbar sjikane).

4.2.5. Opplysningsplikt

Opplysningsplikta inneber ei plikt til å melde frå til den kommunale barneverntenesta ved alvorleg bekymring og er eit sjølvstendig og personleg ansvar. Plikta til å gi opplysningar fell ikkje vekk sjølv om ein på eigenhand forsøker å avhjelpe.

95 nye undersøkelser blei starta i 2020. 55 % av avslutta undersøkelser i 2020 blei konkludert med henleggelse utan at det blei satt i verk tiltak etter barnevernloven.

4.3.1 Fristar

Dersom det er rimeleg grunn til å tru at det er tilhøve som kan gje grunnlag for tiltak, skal barneverntenesta snarast og seinast innan tre månader undersøke forholdet. I særlege tilfelle kan fristen utvidast til seks månader. Barneverntenesta må grunngje kvifor det er «særlege tilfelle». Dette vil vere aktuelt dersom saka er spesielt komplisert, og det av denne grunn er behov for særleg omfattande og tidkrevjande undersøkingar. Særleg aktuelt vil dette også vere dersom familien eller ungdommen unndrar seg kontakt med barneverntenesta. Omfanget av undersøkinga vil avhenge av bekymringane i den enkelte saka. Undersøkinga skal gjennomførast så skånsomt som mogleg og ikkje vere meir omfattande enn nødvendig. Undersøkingar kan gjennomførast sjølv om familien ikkje ynskjer det.

1 2020 hadde barneverntenesta i Osterøy ein fristoverskridelse på 4 %.

4.3.2 Medverknad

Barnet skal få moglegheit til å medverke i undersøkinga. Barnet eller ungdommen sitt syn skal ein ta med i vurderingane i undersøkinga. Barn og ungdom skal ha informasjon om prosessen og dei avgjerdene som vert tatt. Foreldre og barn over 15 år er part i saka og har mellom anna rett til å sjå alle dokument i eigen sak. (Lovendring juli 2018)

For Osterøy barnevernteneste har dette vore i fokus dei siste åra. Eit av måla for tenesta i 2020 er å dokumentere barnet si stemme i vedtak som vert fatta, samt at det skal komme fram korleis ein har vektlagt barnet si stemme i vurderingane og konklusjonane som vert fatta.

4.3.3 Utfall av undersøking

- Ei undersøkeing vert henlagt om det ikkje er grunnlag for tiltak etter barnevernlova.
- Barneverntenesta iverkset *hjelpetiltak* med samtykke frå foreldre og barn over 15 år
- Barneverntenesta henlegg saka med bekymring fordi foreldra ikkje samtykker til hjelpetiltak, og det ikkje er grunnlag for å fremje sak for Fylkesnemnda med krav om at hjelpetiltak vert pålagt.

- Barneverntenesta forbereder sak for Fylkesnemnda om å pålegge hjelpetiltak, omsorgsovertaking eller plassering på barnevernsinstitusjon utan samtykke.
- Akuttplassering, sjå neste hovudoverskrift.

4.4 Akuttplasseringar

Akuttplassering

Lovgrunnlag (Lov om barneverntjenester):

- § 4-6, 1. ledd, uten omsorg
- § 4-6, 2. ledd, fare for å bli skadelidende
- § 4-25, 2. ledd jf. § 4-24, atferdsvansker

Når eit barn eller ein ungdom står utan omsorg eller er i fare for å bli skada i sin eigen heim, kan barneverntenesta plassere barnet eller ungdommen i ein beredskapsheim eller i ein akuttinstitusjon.

Når ein ungdom kjem i ein alvorlig krisesituasjon på grunn av alvorlige atferdsvanskar kan også ungdommen plasserast i ein akuttinstitusjon.

Målet med eit hastetiltak er å imøtekomme barn sitt akutte behov for omsorg og trygghet i ein krisesituasjon. Målsetjinga med akuttarbeidet er å gje barnet

- beskyttelse
- stressreduksjon
- forutsigbarhet
- situasjonsavklaring

Gjennom heile den akutte situasjonen har barnet behov for omsorg, trygghet, beskyttelse og stresshåndtering. I tillegg til behovet for fysisk og emosjonell trygghet er det viktig å bidra til at barnet får ein opplevelse av kontroll og forutsigbarhet.

4.5 Tiltak

4.5.1. Barn og unge med barneverntiltak

Hjelpetiltak er tiltak etter barnevernloven § 4-4. Målet med hjelpetiltak er å bidra til positiv endring hjå barnet eller i familien.

Hjelpetiltak kan både gjevast som tiltak i heimen eller som eit midlertidig plasseringstiltak. Hjelpetiltaka som vet tilbydd av barneverntenesta er som hovedregel frivillige og basert på foreldra sitt samtykke. Hjelpetiltak kan også verta pålagt av fylkesnemnda dersom foreldra ikkje samtykker. Dette vert brukt i svært liten grad.

Tiltak for å styrke barnet si utvikling

- Besøksheim/avlastningstiltak

- Økonomisk hjelp for øvrig t.d. i form av barnehage/SFO
- Andre tiltak for å styrke utviklinga til barnet

Økonomisk støtte skal ikkje vere ein stønad til livsopphold for familien, men komme barnet til gode for eksempel som tilskudd til fritidsaktiviteter og ferieopphold. Tiltak som besøksheim og avlastningstiltak er ofte både begrunna i foreldra sitt behov for avlastning og barnet sitt behov for å ha andre vaksenpersonar som har tid og ressursar til å gje dei særleg oppfølging på områder foreldra ikkje maktar å følgje opp.

Barneverntenesta kan også iverksette tiltak som sørgjer for at barn og unge får plass i barnehage eller skulefritidsordning, eller tiltak som stimulerer barna sosialt i fritida. Slike tiltak vil ofte innebære ein kombinasjon av avlastning for foreldra og hjelp til barnet.

Tiltak for å styrke foreldreferdigheter

Råd og veiledning kan være retta mot foreldre, mot barnet eller mot familien. Hensikten er å bygge på foreldra sine ressursar som omsorgspersonar for barnet slik at foreldra i størst mulig grad vert sett i stand til å ivareta sine foreldrefunksjonar. Råd og veiledning er i stor grad utført av Barn og familieteamet på henvisning frå barneverntenesta.

Som heimebaserte tiltak er å nevne Mate Meo, miljøterapi og familierapi. PMTO og MST er spesialiserte og kunnskapsbaserte hjelpetiltak som vert innhenta frå Bufetat.

Nettverksarbeid og samarbeid med andre tenester

Deltaking i ansvarsgruppe eller samarbeidsmøter er eit viktig tiltak for å samordne alle hjelpetiltak barnet og familien har rett til. Familieråd vet brukt som eit virkemiddel for å inkludere familie og nettverk i beslutningsprosessar i barnevernssaker.

Plassering som frivillig hjelpetiltak

Om frivillige hjelpetiltak ikkje er tilstrekkeleg for å sikre at barnet har oppvekstforhold som sikrar deira helse og utvikling, har barneverntenesta eit ansvar for å finne andre moglegheiter for barnet.

Etter barnevernlova § 4-4 sjette ledd kan barneverntenesta som frivillig hjelpetiltak formidle plass til barnet i fosterheim, institusjon eller omsorgssenter for mindreårige. Vilåret for plassering utanfor heimen er at barnet må ha eit særlig behov for hjelp. I tillegg er det eit tilleggsvilkår at behova ikkje kan løysast ved andre hjelpetiltak etter barnevernlova § 4-4.

Hjelp skal primært gjevast i heimen og plassering utanfor heimen skal berre nyttast når dette av ulike grunnar ikkje kan avhjelpe problema i det enkelte tilfellet. Målet skal i slike tilfeller vere at barnet kan flytte heim igjen så snart som mulig.

Ein fosterheim er ein privat heim som tar imot barn til oppfostring. Til fosterforeldre skal det veljast personar som har særleg evne til å gi barn ein trygg og god heim, og som kan løyse oppfostringsoppgåvene i samsvar med dei forutsetningane som er lagt til grunn om opphaldets varighet mv.

Institusjon: Det finnes ulike typar institusjonar i Noreg og dei fleste er retta mot ungdom som målgruppe. Barn som er under 12 år blir som regel plassert i fosterheim. Institusjonar

tilbyr plass til ungdommar som av ulike årsaker ikkje kan bu heime hjå foreldra eller i eit fosterheim.

4.5.2 Tiltaksplan

Når hjelpetiltak vert vedtatt, skal barneverntenesta utarbeide ein tidsavgrensa tiltaksplan jf. Bvl § 4-5. Barneverntenesta skal følgje nøye med korleis det går med barnet og foreldra og vurdere om hjelpen er tenleg, eventuelt om det er naudsynt med nye tiltak, eller om det er grunnlag for omsorgsovertaking.

Tiltaksplanen skal evaluerast regelmessig. Barnet skal få moglegheit til å medverke og påverke innhaldet i tiltaksplanen og evalueringa av tiltaksplanen. Barnets mening skal leggjast vekt i samsvar med barnets alder og modning.

4.6 Ettervern

Barnevernstenest skal tilby barn som har hatt barnevernstiltak fram til dei fyller 18 år, tilbud om ettervern fram til den unge er fylt 23 år.

Når ungdommen sjølv samtykker til tilbudet om ettervern, skal tiltak som er iverksatt før barnet fylte 18 år, oppretthaldast eller erstattast av andre tiltak fram til den unge har fylt 23 år. (Barnevernloven § 1-3 annet ledd)

Målet med ettervern er å gje ungdommen hjelp på veien til sjølvstende.

Aktuelle tiltak kan for eksempel vere psykososial støtte, eller meir praktisk hjelp når det gjeld bolig, utdanning, jobb, økonomi og sosialt nettverk. Ettervern kan hjelpe den unge til å meistre overgangen fra eit liv med oppfølging av barnevernstenesta eller fosterfamilie til eit sjølvstendig tilvære.

Dei aller fleste av ungdommane som har hatt tiltak gjennom Osterøy barnevernteneste, ynskjer framleis tiltak etter fylte 18 år.

4.7 KVALITET

Kommunal forankring

I forslaget til ny barnevernslov foreslår departementet å lovfeste eit krav om at kommunestyret sjølv skal vedta ein plan for kommunen sitt arbeid for å førebygge omsorgssvikt og åtferdsproblem. Dette vil vere eit viktig verktøy for å sikre forplikting til og systematisk innsats for å legge til rette for heilskaplege tenester til barn og unge. Departementet foreslår at planen skal innehalde ei skildring av overordna mål og strategi for det heilskaplege tenestetilbodet, korleis ansvaret skal fordelast mellom etatane, korleis oppgåveløysinga skal organiserast og korleis ulike etatar skal samarbeide.

Uavhengig av om dette blir vedtatt i ny barnevernlov, er dette viktige perspektiv å ha med seg inn i arbeidet med kvalitetsutvikling av tenestene.

4.8 Kompetanse og bemanning

I 2020 deltar omlag 400 barnevernledere og -ansatte i tjenestetøtteprogrammet. Innen 2024 skal alle ansatte og ledere i kommunale barnevernstjenester ha fått mulighet til å delta i eit tjenestetøtteprogram.

Osterøy barnevernteneste har deltatt i programmet i 2020 og har utarbeida utviklingsplan for tenesta. Siste oppfølgingssamling er planlagt desember 2020, der også leiinga i kommunen er invitert.

Målet med programmet er bedre og meir heilhetlig kvalitet.

Tjenestetøtteprogrammet er eit tiltak som skal bistå kommunale barneverntenester med si utvikling gjennom å:

- Styrke kvaliteten på barneverntenesta sitt arbeid med undersøkelser og beslutningar
- Styrke kvaliteten på barneverntenesta sitt samarbeid med familier om endringar gjennom hjelpetiltak
- Auke tenesta sin grunnleggjande traumeforståelse og innsikt i barn og unge sine ulike uttrykk og behov
- Styrke tenesta sitt arbeid med nettverksmobilisering og brukarmedvirkning

Videre vert det jobba med å leggje til rette for jevnlig kursing av dei ansatte. Den enkelte sitt interesseområde skal kartleggjast, og videreutdanning og kurs i tråd med dette skal motiverast og leggjast til rette for. Kurs og videreutdanning skal også hengje sammen med barneverntenesta sitt generelle behov for kompetanse innan ulike felt. Osterøy barnevernteneste ønskjer å skape ein kultur kor kompetanse og kvalitet står sentralt i det daglige arbeidet.

Veiledning:

Osterøy barnevernteneste vurderer at veiledning er ein viktig del for alle ansatte, for å sikre forsvarlig saksbehandling og forhindre utbrenthet.

- Saksbehandlar får veiledning annan kvar veke av leder.
- Leder får leder veiledning av leder for Familiens hus
- Prosess veiledning er iverksatt i 2020 med bistand av psykologfirmaet Sens AS.
- Osterøy barnevernteneste får juridiske råd og hjelp av Advokatfirma Stiegler AS
- KS konsulenter har vore inne og saman har vi jobba fram rutiner for samhandling, den profesjonelle medarbeider, lederutvikling, smarte mål for tenesta, fokus på utvikling og organisasjonsutvikling.

Bemanning:

Tenesta har i 2020 bestått av 9 stillinga. 8 som kontaktpersonar/sakshandsamarar og ein leiar.

Yrkesgruppene har vært sosionomer, pedagog, barnevernspedagoger og psykolog. I tillegg har fleire av dei tilsette vidareutdanning i barnets beste samt at leiar har vidareutdanning i barnevern.

4.9 Økonomi

Indikator	Økonomi	Osterøy (%)	Fylke (%)
1.	Utgifter til barnevern pr.barn i befolkninga 0-17 år (2020)	11 672 Kr	10 677 kr
2.	Utgifter pr.barn i barnevernet (2020)	120 057 Kr	152 295 kr
3.	Andel av barnevernsutgiftene som går til saksbehandling (2020)	21,4 %	30,8%
4.	Andel av kommunen sine totale utgifter som brukes på barnevern (2020)	3,9 %	3,5%
5.	Utgifter pr.barn som bur utanfor heimen (2020)	469 000 kr	440 172 kr
6.	Utgifter pr barn som får tiltak i heimen (2020)	64 779 kr	45 307 kr

Tal henta frå [Barnevern kommunemonitor \(bufdir.no\)](https://barnevern.kommunemonitor.no)

5. Samarbeid med andre sektorer

Samordning og samarbeid er svært viktig for å gje barn og familiar rett hjelp til rett tid. Alle tenestene har eit sjølvstendig ansvar for å gje den hjelpen dei er pliktige til etter regelverket. Eit av barnevernet sine nasjonale kvalitetsmål er at innsatsen skal vere samordna og prega av kontinuitet. Samordning og samarbeid inneber å koordinere «kven som gjer kva», sørge for at dei ulike tenestene arbeider mot same mål og at nødvendig og tilstrekkeleg informasjon vert delt mellom tenestene for å hjelpe barnet best mogeleg.

Derfor er det viktig å greie ut samarbeidet med andre aktørar og tenesytarar i kommunen, for å sikre at barn får den hjelpen dei har behov for.

Dei mest aktuelle kommunale tenestene barnevernet samarbeider med, er Barn og Familieteamet, helsestasjon/skulehelsetenesta, fastlege, NAV, pedagogisk-psykologisk teneste (PPT), skular og barnehagar og BUP.

Forebyggjande arbeid

Barneverntjenesten har en lovpålagt plikt til sikre at det er gode forebyggende tiltak for barn og unge i kommunen. I Osterøy kommune er det etablert eit eige Barn og Familieteam.. Dette er eit lavterskeltilbod, hvor foreldre kan få rådgivning uten henvisning. Tjenesten gir også veiledning etter henvisning fra offentlige etater inkludert barneverntjenesten. Videre har Oppvekstsektoren faste felles ledermøter som muliggjør tverrfaglig samarbeid. Barneverntjenesten har etablerte samarbeidsavtaler med helsestasjon, PPT, Barn og familieteamet.

Tenesta har og delteke i utviklingsteam som er etabler i skulane, samt at tenesta har vore ute i alle barnehagar og informert om barnevernet. Dette som eit tiltak for å gjere det enklare for skular og barnehager til å ta kontakt for råd, drøftningar og veiledning.

6. Utfordringsbildet

Utfordringane som barn opplever, opptrer ofte saman og kan ikkje løysast kvar for seg. Derfor er barna avhengig av dei vaksne kring dei har eit godt tverrfagleg samarbeid.

Eit godt tverrfagleg samarbeid er når ulike fagmiljø arbeider saman og ser tilbodet til barn og unge i ein samanheng. Dei tilsette i tenestene må snakke godt saman, og barna sine behov må vere utgangspunktet for samarbeidet. I Meld.St. 6 seier regjeringa at kompetansen og verkemidla som dei ulike tenestene har skal vere så nær barn og unge som mogeleg.

I eit førebyggingsperspektiv er det barnehage, skule og SFO som må vere merksame på barn og unge sin familiesituasjon og saman med andre tenester må dei bidra til at foreldre får god rettleiing og oppfølging (Trygge foreldre-Trygge barn 2018-2019/ Opptappingsplan for barn og unges psykiske helse 2019-2024)

Mangel på samarbeid er ei stor utfordring i heile Noreg. Informasjon kjem ikkje fram i tide og tiltak kjem ikkje fram i tide (NOU 2017:12 Svik og Svik) Når ein ser på årsaker til dette er bilete komplisert. Informasjonsdeling vert vanskeleg grunna ulike oppfatningar av teieplikta, opplysningsplikta og avvergeplikta. Tenestene kjenner ikkje godt nok til kvarandre sine arbeidsområde, og det er ofte uklårt kven som skal koordinere oppfølginga av tiltak for barn og unge som mottok tenester frå fleire instansar. I tillegg vert det peika på at barn sjølv ofte blir for lite inkludert i samarbeidet.

Det vert og peika på (Meld.st. 6) at det tverrfaglege samarbeidet som er, ofte er retta mot enkeltindivid, og handlar for lite om å styrkje barna sitt samla oppvekst- og læringsmiljø. Dette då fleire tenester har klare vilkår for å gje hjelp, og desse vilkåra er relatert til kva behov det enkelte barn har. Før hjelpen kan starte opp, er det krav om prosessar i form av henvisning, melding, utredning og vedtak. Dette gjer at tenestene ikkje har tid til å prioritere for å samarbeide for å forebygge utfordringar. Til dømes har forskrift for helsestasjons- og

skulehelsetenesta skal tenesta samarbeide med skulane om tiltak som fremjar godt psykososialt og fysisk lærings- og arbeidsmiljø for elevar. Granskingar viser at samarbeidet er retta mot enkeltelevar. På same måte står det i forskrift for PPT at PPT skal bidra i det organisasjonsutviklande arbeidet i skule og barnehage. Granskingar viser at samarbeidet er retta mot enkeltelevar.

7. Innsatsområder og tiltak

Barneverntenesta har gjennomført informasjonsmøte om barneverntenesta sitt arbeid i alle barnehagane og nokre skular i kommunen samt oppretta kontaktpersonar for kvar barnehage. Dette som ein del av arbeidet for at bekymring for eit barn og familiar skal bli avdekket så tidleg mogleg i eit barns liv. Dette arbeidet er vidareført i 2021. I tillegg har tenesta hatt desse punkta:

- Delteke i Konsultasjonsteam for vald og overgrep
- Delteke i Tenestestøtteprogrammet i regi av statsforvaltninga som en del av kompetansehevingsplan for 2020-2021.
- Tenesta har deltatt på samlingar i læringsnettveket som en del av kvalitetsutviklinga i barneverntenestene. Også dette i regi av statsforvaltaren.